

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Kibernetinės atakos: Socialinė inžinerija ir sukčiavimas

Atvejų analizė

Safeguarding against Phishing in the age of 4th Industrial Revolution

www.cyberphish.eu

This project has been funded with support from the European Commission.

This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Mokymosi tikslai

Paaiškinti skirtingus sukčiavimo
atakų metodus ir išmokti juos
atpažinti

Studento darbo krūvis

Paskaita	1,5 val.
Garso ir vaizdo medžiaga	0,5 val.
Panaudojimo atvejai	4,5 val.
Papildomi skaitiniai	0,5 val.
Pasiruošimas atsiskaitymui	2 val.

Turiny

- Valetos bankas
- Kipro paštas
- Smart-ID
- Asmens duomenų nutekėjimas
- Emotet kenkėjiškas programinis kodas
- Sukčiavimo (angl. phishing) atakos simuliacija

- **Valetos bankas**
- Kipro paštas
- Smart-ID
- Asmens duomenų nutekėjimas
- Emotet kenkėjiškas programinis kodas
- Sukčiavimo (angl. phishing) atakos

Aptarkite, kaip saugumo rizika gali pakenkti infrastruktūrai ir paveikti žmonių gyvenimą

Atvejo aprašymas

Programiškai įsilaužę į Valetos banką pervadė į užsienio sąskaitas 13 mln. eurų. Siekdamas sustabdyti ataką bankas nutraukė bankomatų, pranešimų sistemų, mobiliosios bankininkystės paslaugas ir savo filialų darbą. Daug banko klientų kelioms valandoms ar net kelioms dienoms prarado prieigą prie savo sąskaitų. Žmonės liko be pinigų ir negalėjo nusipirkti net ir kasdienių prekių.

Atvejo aprašymas

- Į užsienio sąskaitas buvo pervesti pinigai
- Bankas susekė apgaulingas operacijas ir jas atšaukė
- Ataka buvo surengta užsienyje
- Siekdamas užkardyti išpuolį bankas glaudžiai bendradarbiavo su tarptautine policija
- HSBC teigė, kad jų paslaugos veikė sklandžiai
- Buvo užblokuoti mokėjimai į keturias šalis
- Įsilaužėliai bandė siųsti lėšas į Jungtinę Karalystę, JAV, Čekiją ir Honkongą, bankas įspėjo ministrą pirmininką ir pradėjo atvirkštines operacijas
- Maltos finansinių paslaugų institucija (MFSA) atidžiai sekė situaciją
- Parduotuvės negalėjo aptarnauti klientų

Klausimai diskusijoms

- Ko galima pasimokyti iš šios atakos?

Kalbant apie

- *saugomą turtą*
 - *riziką*
 - *rizikos poveikį*
- Kaip būtumėte pasielgę būdami?
 - *Banko klientu*
 - *Banko vadybininku*
 - *Sistemų administratoriumi*

Klausimai diskusijoms

- Kaip būtų galima išvengti šių situacijų?
 - Įsilaužimo į banką
 - Krizės po incidento
- Jei būtumėte banko vadovas:
 - Kaip būtumėte suvaldęs/nuraminęs situaciją?
 - Kaip atgautumėte prarastus pinigus ir banko reputaciją?

Turinys

- Valetos bankas
- **Kipro paštas**
- Smart-ID
- Asmens duomenų nutekėjimas
- Emotet kenkėjiškas programinis kodas
- Sukčiavimo (angl. phishing) atakos

Aptarkite įtikinėjimo principus ir galimus veiksmus, kuriuos reiktų atlikti, siekiant sumažinti sukčiavimo atakų poveikį

Atvejo aprašymas

- Kipro paštas yra strateginė, tiesiogiai Kipro vyriausybei pavaldi organizacija. Dauguma Kipro gyventojų naudoja pašto paslaugomis, ypač siuntinių pristatymu (apsipirkimas internetu), kurių labai padaugėjo prasidėjus COVID-19 pandemijai.
- Tai jau ne pirmas kartas, kai sukčiai savo sukčiavimo objektu pasirenka Kipro paštą. Prieš tai, 2018 m., sukčiai pasinaudodami įvairiais medijos kanalais įskaitant Facebook, siuntė tekstines žinutes, teigdami, kad Kipro paštas atrinko žinutės gavėją ir jis turi galimybę laimėti prabangų mobilųjį telefoną. Žinutės įvairiais būdais klaidino gavėjus siekiant gauti prieigą prie asmeninių elektroninių paslaugų paskyrų ar teikiamų paslaugų, taip pat bandė pavogti ir kitokią asmeninę informaciją.

Atvejo aprašymas

2018 m. sukčiavimo žinutė:

Συγχαρητήρια! Είστε ένας από
τους 10 τυχερούς πελάτες που
επιλέξαμε και τους δίνουμε την
ευκαιρία να κερδίσουν ένα
Samsung Galaxy S10.

2021 m. sukčiavimo žinutė:

Cyprus Post [stagesprgrss-ftp@stagesprogress.com]
YOUR PACKAGE WILL BE AT YOUR HOME SOON.

Tracking Code is : HL1487158H1A

Hello,

We regret to inform you that your package has been stopped at the last step, please make a payment of 1.99 EUR so that you will receive it by the end of next week.

At this time we thank you for your trust.

Sincerely, the Post Cyprus team

Atvejo aprašymas

Cyprus Post [stagesprgrss-ftp@stagesprogress.com]

YOUR PACKAGE WILL BE AT YOUR HOME SOON.

Tracking Code is : HL1487158H1A

Hello,

We regret to inform you that your package has been stopped at the last step, please make a payment of 1.99 EUR so that you will receive it by the end of next week.

PAY

At this time we thank you for your trust.

Sincerely, the **Post Cyprus** team

Klausimai diskusijoms

- Kokius įtikinėjimo principus galima pastebėti Kipro pašto atakose?
- Kodėl Kipro pašto atvejis turėtų būti laikomas sukčiavimo ataka?
- Kodėl sukčiai apsimeta esantys iš "žinomų" valdžios institucijų ir (arba) organizacijų?
- Kaip "žinomos" valdžios institucijos ir (arba) organizacijos pačios turėtų reaguoti į sukčiavimo atvejus?

Turinys

- Valetos bankas
- Kipro paštas
- **Smart-ID**
- Asmens duomenų nutekėjimas
- Emotet kenkėjiškas programinis kodas
- Sukčiavimo (angl. phishing) atakos

Aptarkite, kaip grėsmės agentai naudoja šiuolaikinius autentifikavimo metodus, kad pakenktų saugomam turtui

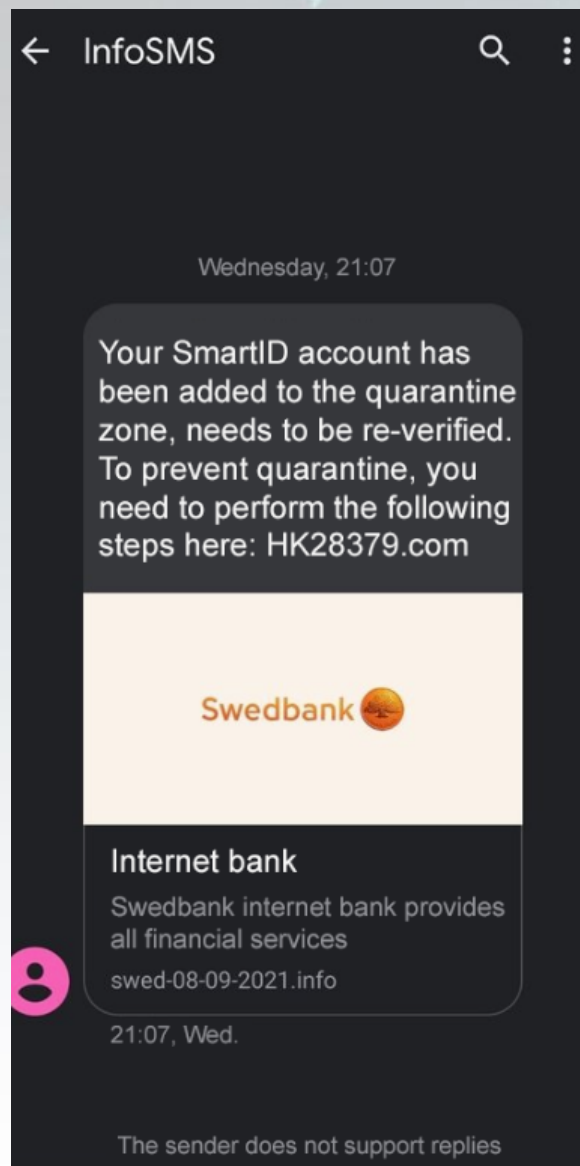
Atvejo aprašymas

Smart-ID yra lengviausias, saugiausias ir greičiausias būdas patvirtinti tapatybę internete, užsiregistruoti e. paslaugoms ir pasirašyti dokumentus. Smart-ID leidžia asmeniui saugiai ir patogiai prisijungti prie interneto ar mobiliojo banko ir kitų e. paslaugų naudojantis pageidaujamu išmaniuoju įrenginiu. Smart-ID nesusijęs su SIM kortelėmis ar mobiliojo ryšio operatoriais; reikia tik prieigos prie interneto.

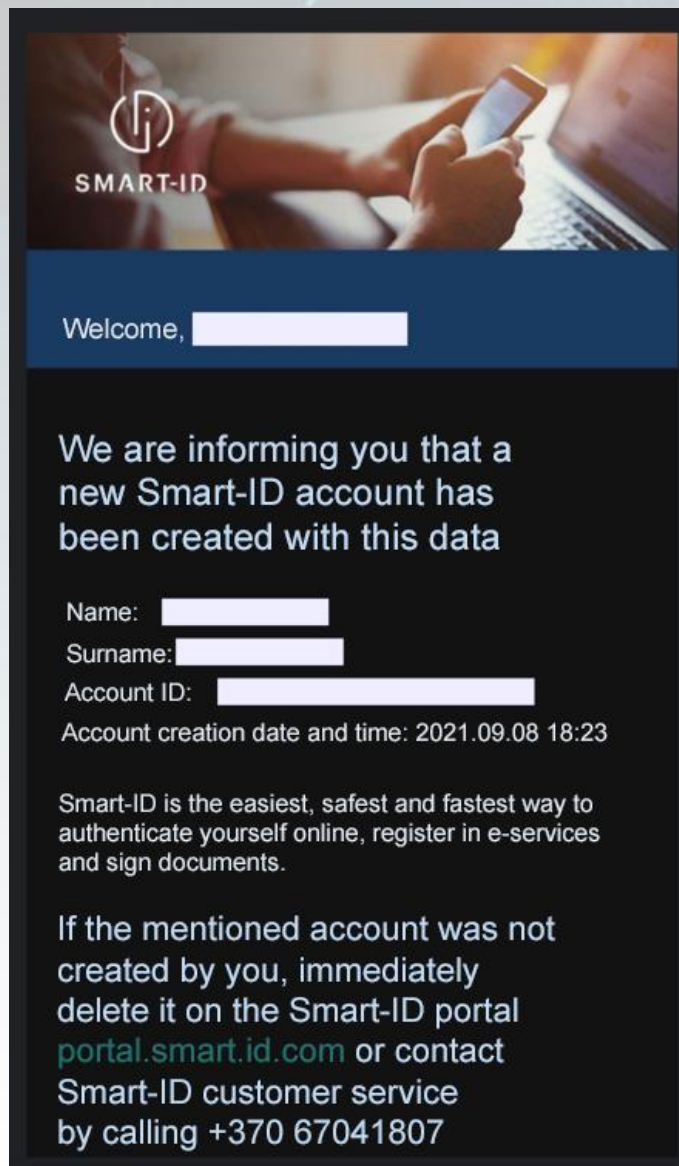
<https://www.smart-id.com>

Atvejo aprašymas

2021 m. rugsėjį sukčiai Lietuvos piliečiams siuntė įvairaus turinio žinutes, kurių tikslas - atkreipti vartotojų dėmesį į tariamą jų asmeninių lėšų, "Smart-ID" ar internetinės bankininkystės paskyrų saugumą. Žinutėse prašoma spustelėti aktyvią interneto nuorodą ir pateikti asmeninius prisijungimo duomenis, kad būtų neutralizuota rizika.

Atvejo aprašymas

Jei auka paspaudžia nuorodą, atidaroma suklastota svetainė, kurioje vartotojas turi pateikti asmeninę informaciją arba "aktyvuoti" paskyrą.

Klausimai diskusijoms

- Ar galima ir kaip saugius autentifikacijos įrankius panaudoti vagiant vartotojų pinigus?
- Kokių veiksmų reikėtų imtis gavus tokią žinutę?
- Įvardinkite požymius parodančius, kad tai sukčiavimo žinutė?
- Kokių veiksmų turėtume imtis, jei į mūsų paskyrą buvo įsilaužta?
- Ar įmanoma atgauti prarastus pinigus?
- Ko galima pasimokyti iš šios situacijos?

Turinys

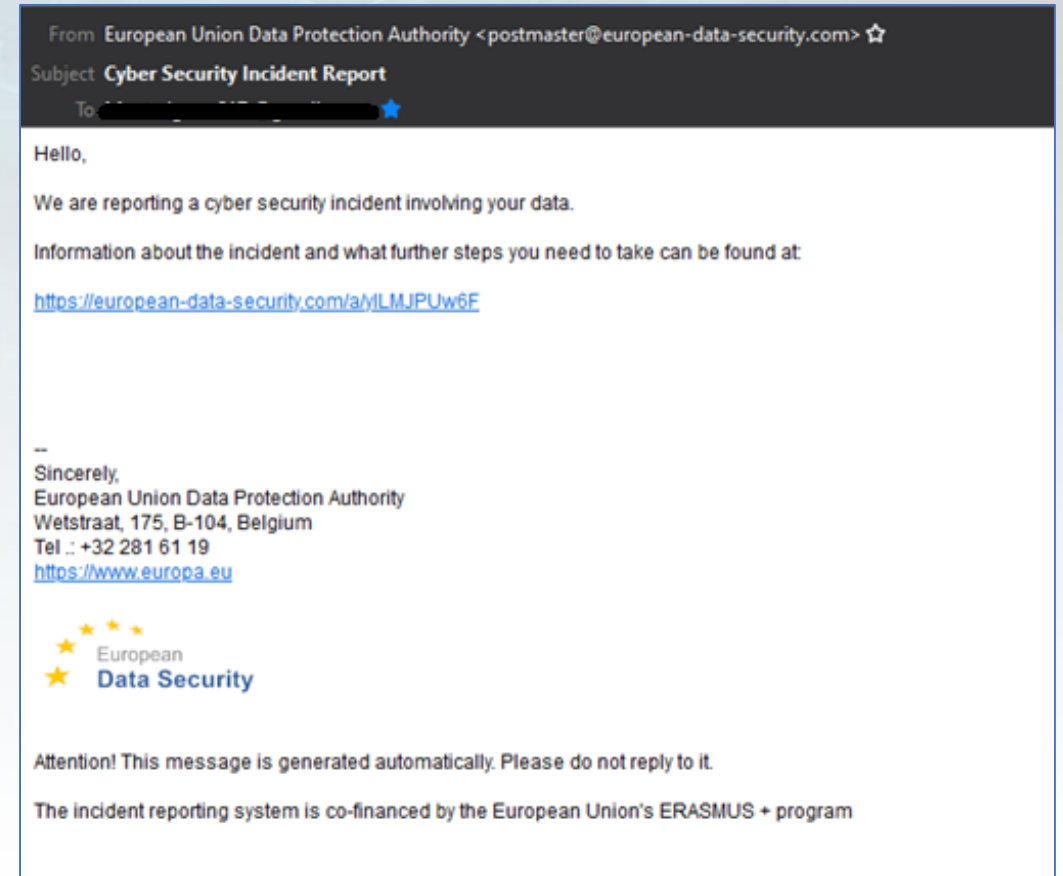
- Valetos bankas
- Kipro paštas
- Smart-ID
- **Asmens duomenų nutekėjimas**
- Emotet kenkėjiškas programinis kodas
- Sukčiavimo (angl. phishing) atakos

Aptarkite, kaip atpažinti suklastotus el. laiškus, kuriuose siūlomos įvairios paslaugos iš nepatikimų organizacijų

Asmens duomenų nutekėjimas

Atvejo aprašymas

Per tris 2021 m. pavasario savaites Lietuvoje buvo pavišintos mažiausiai keturios didelės asmens duomenų vagystės. Šie įvykiai sukėlė didžiulį žiniasklaidos dėmesį ir daug diskusijų. Sukčiai pasinaudojo situacija ir išsiuntė suklastotus laiškus. Šiuose laiškuose gavėjai buvo raginami prisijungti prie neegzistuojančios organizacijos tinklalapio ir patikrinti, ar jų asmens duomenys nebuvo

Asmens duomenų nutekėjimas

Atvejo aprašymas

European Data Security

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Check your personal information

Leaked personal information can be used by criminals for identity theft and other illegal activity

Please verify your identity before verifying your personal information:

[Login via Facebook](#) [Login via Google](#) [Login via LinkedIn](#) [Login via Email](#)

Data leak incidents

Ekspertai: „CityBee“ duomenų nutekėjimo skandalo buvo galima išvengti
2021 kovo mėn. 8d. | 15min.lt

Dar vienas kibernetinis įsilaužimas: nutekinti „Orakulo“ klientų duomenys
2021 vasario mėn. 12d. | kaunas.kasvyksta.lt

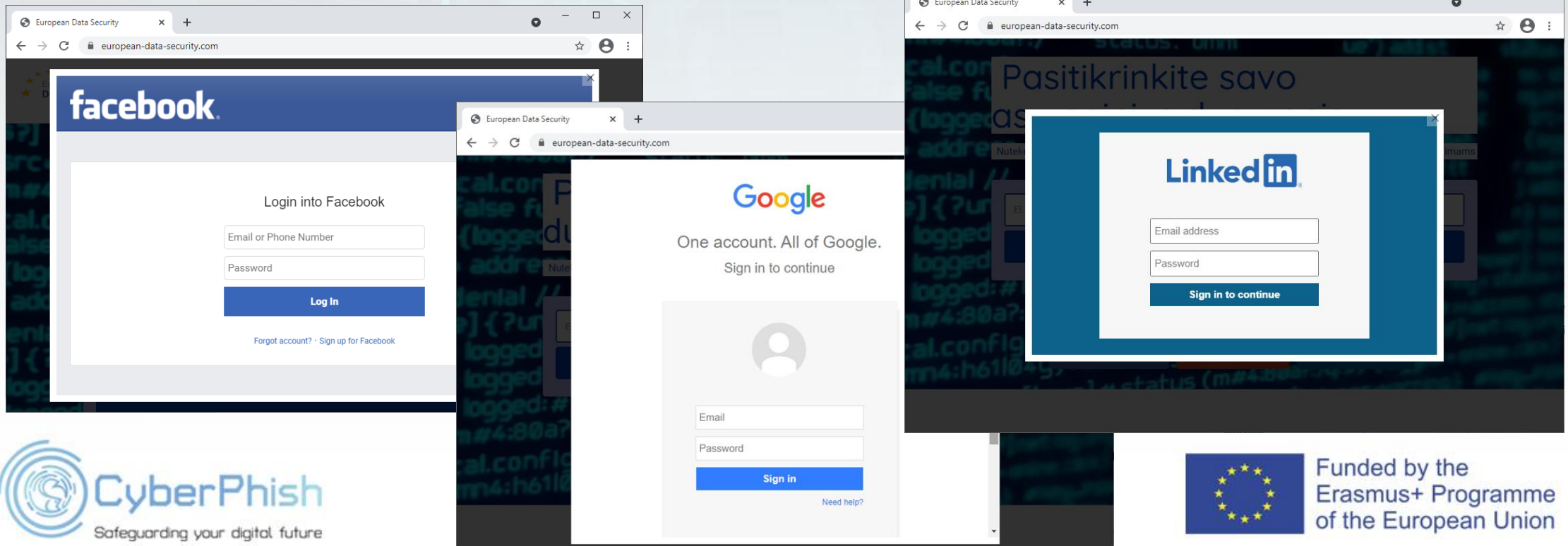
Panašu, kad „DarniPora.lt“ taip pat prarado itin jautrius 400 tūkst. vartotojų duomenis
2021 vasario mėn. 19d. | 15min.lt

Paspaudus nuorodą, auka būdavo nukreipiama į neegzistuojančios organizacijos tinklalapį. Šiame puslapyje aukos buvo prašoma prisijungti prie vieno iš socialinių tinklų

Asmens duomenų nutekėjimas

Atvejo aprašymas

Kai auka pasirinkdavo vieną iš paskyrų, atsidarydavo suklastoti prisijungimo langai. Šiuose languose įvesta informacija (pvz., prisijungimo duomenys - prisijungimo vardas ir slaptažodis) buvo pavagiami.

Klausimai diskusijoms

- Kaip elgtis, jei nutekėjo jūsų paskyros prisijungimo duomenys?
- Kaip elgtis gavus tokį el. laišką?
- Kokie požymiai išduoda suklastotą el. laišką, suklastotas prisijungimo formas?
- Ko išmokote išanalizavę šį atvejį?

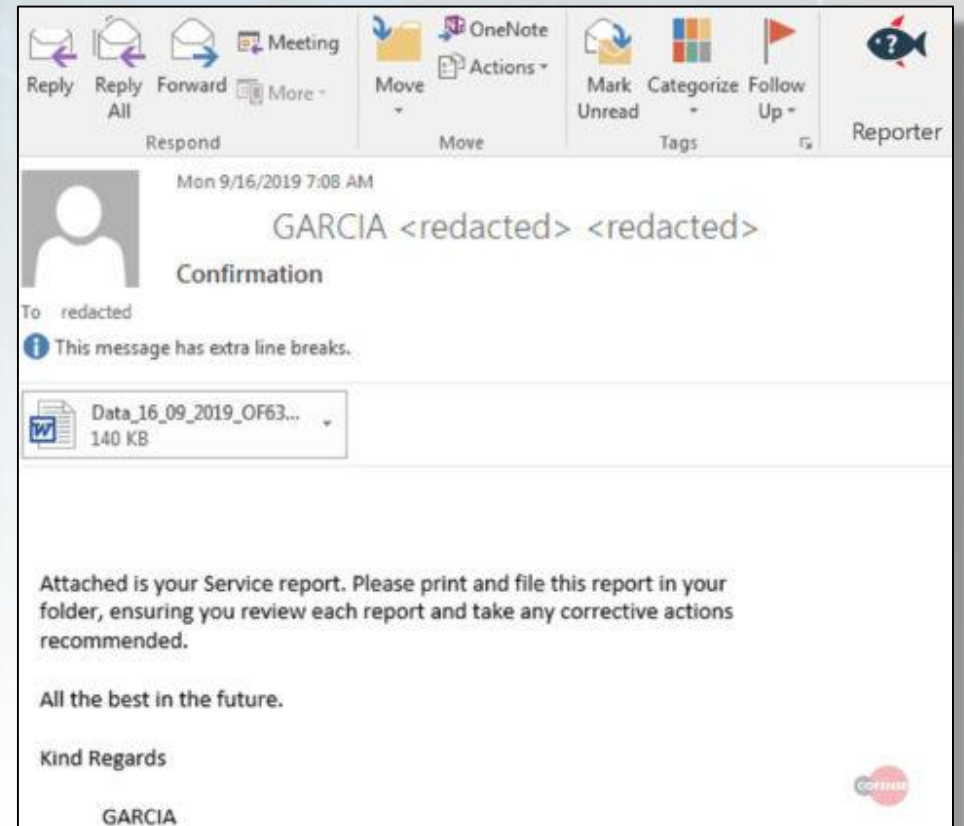
Turinys

- Valetos bankas
- Kipro paštas
- Smart-ID
- Asmens duomenų nutekėjimas
- **Emotet kenkėjiškas programinis kodas (KPK)**
- Sukčiavimo (angl. phishing) atakos

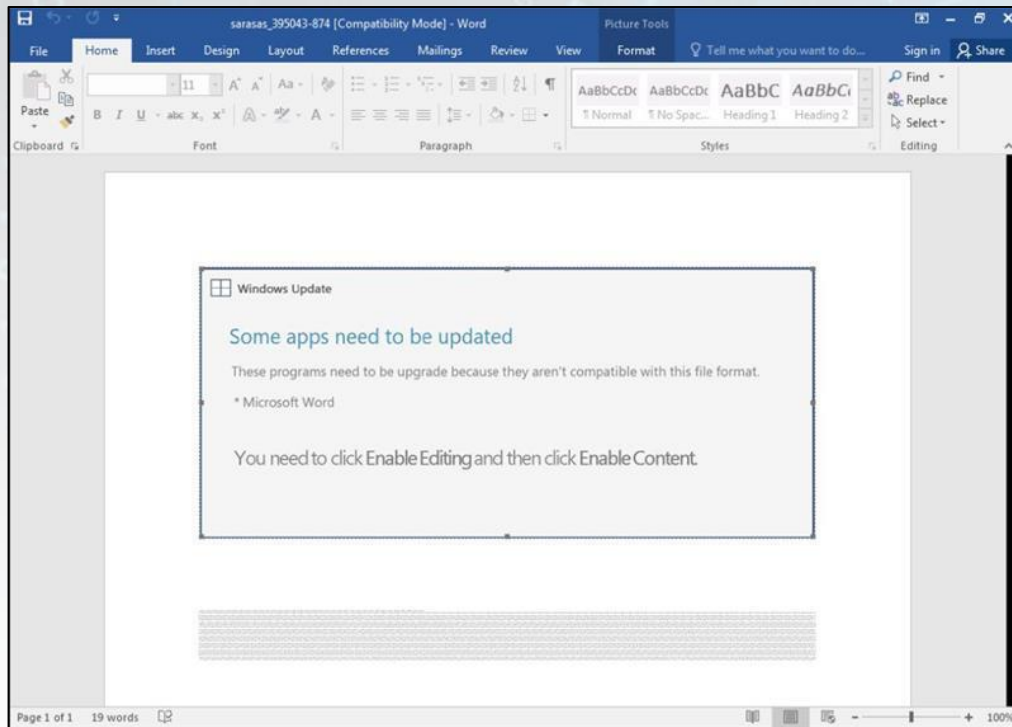
Aptarkite galimai kenkėjiškų el. laiškų, gautų iš patikimų siuntėjų, poveikį

Atvejo aprašymas

- Kenkėjiškos nepageidaujamos žinutės (malspam), tokios kaip "Emotet" yra viena iš labiausiai paplitusių su el. paštu susijusių grėsmių. Jis naudoja "thread hijacking" metodą, kurio esmė sukčiavimui panaudoti tikrus iš aukos el. pašto pavogtus laiškus. Laiško siuntėjams parengiamas atsakymas prie laiško prisegant kenkėjišku kodu užkrėstus dokumentus ir išsiunčiamas kaip atsakymas

Atvejo aprašymas

Šis metodas veiksmingesnis nei paprastesni metodai, kuriuos nemažai žmonių jau išmoko atpažinti. Šiuo metodu sėkmingiau pavyksta įtikinti potencialias aukas spustelėti prisegtą failą arba spustelėti nuorodą ir atsisiųsti kenkėjišką "Word" dokumentą su makrokomandomis, skirtomis užkrėsti naudotoją "Emotet"

Klausimai diskusijoms

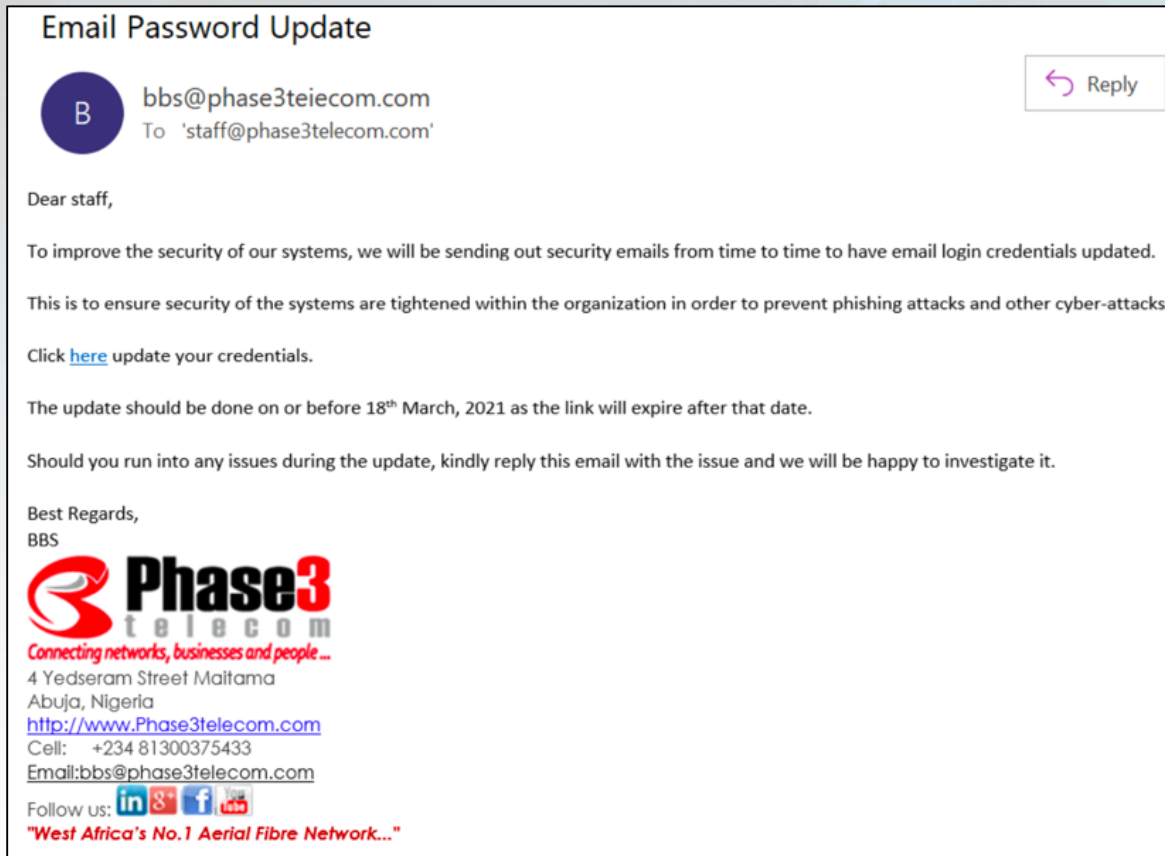
- Kaip gavėjas galėtų papildomai patikrinti, ar el. laiškas gautas iš teisėto šaltinio, net jei jis atrodo kaip atsakymas į pokalbį?
- Ar žmogus turėtų gauti tokius failus dirbdamas kasdienį darbą?
- Ar asmeniniame kompiuteryje ar darbo vietoje reikalinga antivirusinė programinė įranga net ir tuo atveju jei vartotojas niekada nelanko įtartino turinio tinklapių ar įrenginį naudoja griežtai tik darbo veikloms?
- Kaip elgtis darbuotojui gavus svarbų darbinį el. laišką su svarbiu prisegtu dokumentu? Ar galima jį atidaryti jei prisegtas dokumentas jam atrodo įtartinas?

- Valetos bankas
- Kipro paštas
- Smart-ID
- Asmens duomenų nutekėjimas
- Emotet kenkėjiškas programinis kodas
- **Sukčiavimo (angl. phishing) atakos**

Aptarkite sukčiavimo atakų poveikį organizacijai

Sukčiavimo (angl. phishing) atakos simuliacija

Atvejo aprašymas

Telekomunikacijų bendrovė atliko kontroliuojamą sukčiavimo simuliaciją, siekdama ištirti, kaip jos darbuotojai elgiasi sukčiavimo atakos metu. Apgaulingas el. laiškas buvo išsiųstas 2021 m. kovo 17 d. 8.26 val. Ankstyvas laikas pasirinktas tam, kad darbuotojai būtų užklupti nepasiruošę, ir tai būtų vienas pirmųjų tą dieną gautų el. laiškų. Apgaulingo el. laiško turinyje buvo reikalaujama įdiegti saugumo atnaujinimą, ir pateikiama nuorodą į jį. Paspaudus nuorodą, vartotojas nukreipiamas į suklastotą svetainę.

Atvejo aprašymas

Simuliacijos rezultatai

- Simuliacijoje dalyvavo apie **250** darbuotojų.
- Suklastota nuoroda buvo paspausta **179** kartus daugiau nei 40 paspaudimų buvo atlikta ne iš vidinio organizacijos tinklo.
- Apie sukčiavimo ataką pranešė tik 3 darbuotojai dar 4 darbuotojai paskambino norėdami gauti patvirtinimą, kad el. laiškas yra teisėtas. 2 darbuotojai paskambino skųstis dėl neveikiančios nuorodos.

Diena	Paspaudimai iš vidinio tinklo	Paspaudimai iš išorinio tinklo
1	161	>30
2	18	>10
Iš viso	179	>40

Atvejo aprašymas

Aukų profiliai

- **Finansų skyriaus darbuotojas**
 - *Paspausta praėjus keltui minučių po laiško išsiuntimo.*
 - *Turi prieigą klientų duomenų, mokėjimo procesų / duomenų, apskaitos duomenų*
- **Padalinio vadovas**
 - *Prieiga prie skirtingų duomenų tipų*
 - *Potenciali žala organizacijos reputacijai*
- **Ne inžinierių komandos narys**
 - *Prieiga prie padalinio kolegų duomenų*
 - *Sukuria galimybę tolimesnėms atakoms*
- **Regiono inžinierių komandos narys**
 - *Prieiga prie regioninio padalinio duomenų*
 - *Galima žala paslaugoms regione*
- **Inžinierių komandos narys**
 - *Turi prieigą prie organizacijos Intraneto*

Sukčiavimo (angl. phishing) atakos simuliacija

Klausimai diskusijoms

- Apibrėžkite sukčiavimo ataką:
 - *Sukčiaus profilis?*
 - *Sukčiavimo atakos metodai ?*
 - *Pažeidžiamumas?*
 - *Poveikis?*
- Kokie el. laiško požymiai leidžia atpažinti sukčiavimo ataką?
- Kokią įtaką ši ataka daro nagrinėjamai telekomunikacijų bendrovei?
- Kaip nagrinėjamoje bendrovėje pagerinti sukčiavimo atakų atpažinimą?

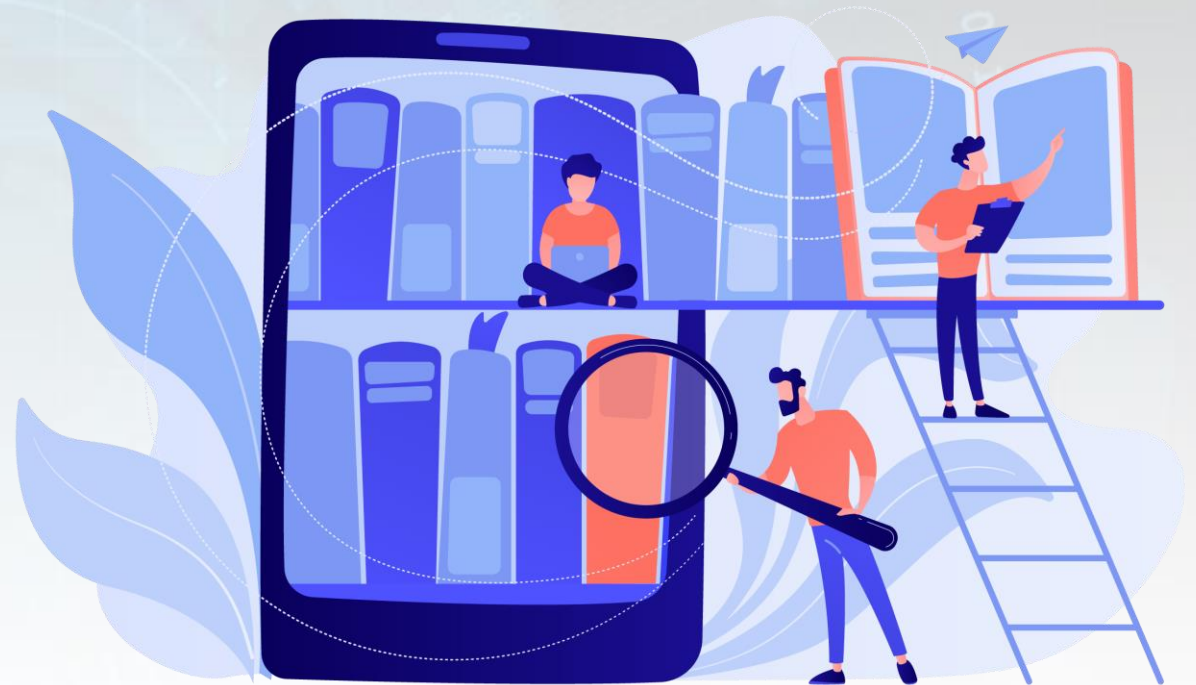
Apibendrinimas

- Kaip saugumo rizika kenkia infrastruktūrai ir daro poveikį žmonių gyvenimui?
- Kokie veiksmai ir įtikinėjimo principai siekiant sumažinti sukčiavimo atakų poveikį?
- Kaip grėsmių agentai naudoja šiuolaikinius autentifikavimo metodus, siekdami pažeisti saugomus resursus?
- Kaip atpažinti suklastotus el. laiškus, kuriuose siūlomos įvairios nepatikimų organizacijų paslaugos?
- Kenkėjiškų el. laiškų, gautų iš patikimų siuntėjų, poveikis?
- Sukčiavimo atakų poveikis organizacijai

Papildomi skaitiniai

- **Kevin D. Mitnick and William L. Simon (2002):**
The Art of Deception, Controlling the Human Element of Security, Wiley Publishing, Inc.

Trumpi vaizdo įrašai

- Banko saugumo pažeidimas
<https://youtu.be/kkc3nkCXUk0>
- Kibernetinė ataka prieš bankus ir paštą
<https://youtu.be/yB3N9U6V3c4>
- Smart-ID registracija su ID kortele
<https://youtu.be/m9t4PY0DROM>
- Emotet - kenkėjiškų programų evoliucija
<https://youtu.be/CkwKTBifXJg>
- Sukčiavimo atakų simulatorius
<https://youtu.be/hh25C0cdop0>

Dèkojame!

